

խաղաղութիւնը կը հաստատուի այն ժամանակ, երբ Գանձակում և Ասկերանում դիրք կը բռնեն մեր զօրքերը և երբ մենք ամենալաւ բարեկամներ կը դառնանք և հայն ու թաթարը ամենից աւելի հաշտ ու բարեկամ կը լինեն ամէն տեսակէտից:

Մենք կը տիրանանք մեր իրաւունքին: Մենք չենք ձգտել տիրանալ ուրիշների հայրենիքին: Մեր բանակի զինուորները պիտի պաշտպանեն այս երկրի անկախութիւնը և զէնքի ուժով պիտի հաստատեն այս կառավարութեան իշխանութիւնը այնտեղ, ոչ աւելի և ոչ պակաս, որի մասին յայտարարել է այս կառավարութիւնը:

Մի նոր բարեկամ է երևացել, որին չենք դիմել, բայց որն ուզում է զօրով իր բարեկամութիւնը կապել մեր վզին: Նա դրաւում է մեր հայրենիքի մի մասը արիւնհեղութեան վերջ տալու համար և կցում Ազրբէյջանին: Այս անգամ կռիւ է ուսաների դէմ խորհրդային դիմակի տակ, որն աւելի դաժան է, քան հին կարգերը, նեղմիտ է և բթամիտ ու ոչինչ չի կարողանում ըմբռնել: Հնի նման սա էլ իր գերեզմանն է փորում: Նա չի հասկանում, թէ ի՞նչ է ինքը միջազգային չափով: Նա չի կարողանում ըմբռնել, որ յաղթում է նա, ո՛վ զարգացած է մտաւորապէս և տնտեսապէս:

խորհրդային Ռուսաստանը, այդ ցնցոտին, մտքով, հոգով և էութեամբ աղքատ այդ երկիրը ցանկանում է անցնել Հնդկաստան՝ օժանդակ ունենալով Մուստաֆա Բէմալի ողորմելի զօրքերը: Հոտառութիւնը կորցրած այդ երկիրը դալիս է սպառնալու մեզ, և մենք պարտաւորւած ցոյց կը տանք մեր կերպարանքը, յարգել կը տանք մեր ժողովրդի իրաւունքները, թէ և նա այժմ չի յարգում այդ և ցանկութիւն էլ ունի այն խորտակելու: Նենգամիտ և դաժան՝ խորհրդային Ռուսաստանը, թիւրքերի հետ միացած և զինակցած, այդ անկերպարան մարմինը յետագէմ է հին Ռուսաստանի նման: Նա դաշնակցել է Տաճկաստանի հետ: Սոցիալիզմը կապել է կարմիր արեան հետ: Յետագէմ ուժն է, որ դալիս է առժամապէս կասեցնելու մեր յաջողութիւնը: Մենք այս, ինչպէս նաև միւս ուժերի դէմ ևս կը պայքարենք: «Ռուս» հմայքից ազատեցինք: Ռուսական սոցիալիզմի այդ ներկայացուցիչները ամենախաւարամիտ ներկայացուցիչներն են սոցիալիզմի: Նրանք հին Ռուսաստանի առաքինութիւններն ընդունել են նազեցնելով, իսկ մոլութիւնը՝ անեցնելով: Մենք ամենածանր պայմանների մէջ ցոյց տւինք թիւրքին և թաթարին, որ այս հոգը Հայաստան է և որ հայ ժողովուրդը ցանկանում է ազատ լինել: Այժմ մենք նոյնը ցոյց կը տանք նաև ուսին: Մենք պէտք է բարձր յայտնենք ամենքին, որ բարեկամ ենք այն ուսին, որ կովկասեան շղթայից այս կողմ չի անցնի և բարեկամ ենք այն ուսին, որ Հայաստանի սահմանից այս կողմ չի դալիս (բուռն ծափահարութիւն):

Գիտենք, ձմեռայ ընթացքում մեր թշնամիները պիտի պատրաստուեն մեր հանգստութիւնը խախտելու: Մեր թշնամիները նախանձում են, որ ստրկութիւնից նոր բարձրացած այս երկիրը ուժեղանում է: Մի անգամ ընդ միշտ պէտք է ապացուցենք, որ անառիկ է մեր երկիրը, գիտենք պաշտպանել մեր ազատութիւնը, մինչև համոզւեն, որ այս ժողովուրդը ազատ ապրել է ցանկանում, մինչև որ համոզւեն, որ այս երկիրը անկախ պէտք է լինի: Մեր իրաւունքի զիջումով չենք կարող հասնել մեր նպատակին: Ուժով կարող ենք մեր անվիճելի իրաւունքը պաշտպանել: Մենք օժանդակեցինք Տաճկաստանի, այդ ոճիրների զարհուրելի բոյնի, կործանմանը: Նաև մեր ուժերի մասնակցութեամբ կործանեց ասիական միւս բռնակալ պետութիւնը՝ Նիկոլայ առաջինի և Նիկոլայ երկրորդի բռնակալ Ռուսաստանը: Նոյնպէս կը խորտակեն թշուռ ուսական գլուխները: Հերթական խնդիր է արևելեան և